

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 5 sierpnia 2010 r.

**Pan
prof. dr hab. Adam Koseski
Rektor
Akademii Humanistycznej
im. Aleksandra Gieysztora
w Pultusku**

LWA-4101-07-02/2010
P/10/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku (zwanej dalej Uczelnią), kontrolę w zakresie wykorzystania środków publicznych w latach 2008 – 2010 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 9 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Rektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą, Uczelnia otrzymała z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego środki w łącznej kwocie 10 220,2 tys. zł (w 2008 r. – 4 728,9 tys. zł, w 2009 r. – 4 241,1 tys. zł i w I kwartale 2010 r. – 1 250,2 tys. zł), w tym na pomoc materialną dla studentów - 9 959,4 tys. zł (odpowiednio: - 4 589,6 tys. zł, 4 130,6 tys. zł i 1 239,2 tys. zł), na zadania związane z realizacją przysposobienia obronnego – 171,3 tys. zł oraz na wykonanie czterech projektów badawczych - 89,5 tys. zł (ze środków na naukę).

W roku akademickim 2008/2009 w Uczelni studiowało 5 065 studentów, a w roku 2009/2010 – 4 419 studentów. Liczba studentów otrzymujących stypendia wyniosła w tym

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

okresie odpowiednio: 1 275 i 1 222, tj. 26,9% i 27,7% ogólnej liczby studentów. W roku akademickim 2008/2009 stypendia socjalne otrzymywało 846 studentów, a za wyniki w nauce lub sporcie – 517. W roku akademickim 2009/2010 stypendia socjalne otrzymywało 706 studentów, a za wyniki w nauce lub sporcie – 517.

Fundusz Pomocy Materialnej w latach 2008-2010 tworzony był wyłącznie z dotacji budżetu państwa. W ramach tych środków na różne formy pomocy materialnej dla studentów wydatkowano w 2008 r. – 4 089,8 tys. zł, a w 2009 r. – 4 998,0 tys. zł.

Środki pochodzące z dotacji, które Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznaje na naukę, przeznaczone były na realizację czterech projektów badawczych, które zostały zakończone i rozliczone w latach 2009 - 2010 (I półrocze). Z kwoty 89,5 tys. zł, otrzymanej w okresie objętym kontrolą na sfinansowanie ww. projektów, Uczelnia wykorzystwała 82,1 tys. zł, a niewykorzystane środki w wysokości 7,4 tys. zł zwróciła na rachunek Ministerstwa, w terminach określonych w umowach.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Uczelni w skontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując pozytywną ocenę Najwyższa Izba Kontroli wzięła przede wszystkim pod uwagę: zgodne z przeznaczeniem wykorzystanie przez Uczelnię dotacji na pomoc materialną dla studentów oraz na projekty badawcze, a także realizację pięciu z sześciu wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli przeprowadzonej przez NIK w 2006 r.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły w szczególności: niewypłacania przyznanych stypendiów co miesiąc, sporządzania uzasadnień decyzji o odmowie przyznania stypendium, niezgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, udziału w posiedzeniach komisji stypendialnych studentów niepowołanych do ww. komisji oraz przypadku przyznania i wypłaty stypendium z naruszeniem przepisów *ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym*² (Psw) i *Regulaminu pomocy materialnej dla studentów*.

1. Uczelnia nie wypłacała studentom przyznanych stypendiów co miesiąc, co było niezgodne z postanowieniami art. 184 ust. 3 ustawy – Psw.

W roku akademickim 2008/2009 we wszystkich objętych kontrolą 67 przypadkach, wypłaty stypendiów dla studentów dokonywane były, począwszy od grudnia 2008 r. (semestr zimowy) i kwietnia 2009 r. (semestr letni). Skutkowało to tym, że stypendia za pierwsze trzy

² Dz.U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.,

miesiące semestru zimowego oraz za dwa miesiące semestru letniego wypłacono jednorazowo. Wynikało to z postanowień § 5 ust. 3 *Regulaminu pomocy materialnej dla studentów*, zgodnie z którymi, stypendia za październik wypłaca się w listopadzie lub grudniu, a stypendia za marzec – w kwietniu (bez waloryzacji).

2. Z naruszeniem postanowień *Regulaminu pomocy materialnej dla studentów* przyznano i wypłacono studentowi stypendium w kwocie 2 000 zł oraz przyjmowano wnioski o przyznanie stypendium (zamiast oświadczeń o niezmienności stanu faktycznego).

- Wydziałowa Komisja Stypendialna na Wydziale Socjologii, przyznała studentowi stypendium socjalne w wysokości: 100 zł miesięcznie - w semestrze zimowym i 300 zł miesięcznie - w semestrze letnim, pomimo przekroczenia progu dochodowego, stanowiącego podstawę przyznania stypendium (dochód netto na jednego członka rodziny wynosił 881,67 zł i był wyższy o 309,67 zł od górnej granicy dochodów uprawniających do ubiegania się o stypendium socjalne). Stanowiło to naruszenie art. 179 ust. 3 ustawy – Psw oraz określony przez Uczelnianą Komisję Stypendialną próg dochodowy, stanowiący podstawę przyznania stypendium socjalnego (572 zł/osobę). O wyeliminowanie przypadków przyznawania świadczeń w zakresie pomocy materialnej dla studentów z naruszeniem prawa, NIK wnioskowała już po kontroli przeprowadzonej w powyższym zakresie w 2006 r.,

- Na Wydziale Filologii Polskiej, w semestrze letnim, zamiast oświadczenia o niezmienności stanu faktycznego studenci, którym przyznano stypendia w semestrze zimowym, składali wnioski o przyznanie stypendium socjalnego, stypendium na wyżywienie i stypendium mieszkaniowego, co było niezgodnie z § 14 ust. 4 *Regulaminu pomocy materialnej dla studentów*.

3. W roku akademickim 2008/2009 Rektor oraz Dziekani poszczególnych wydziałów powołali dziewięć Komisji Stypendialnych: Uczelnianą Komisję Stypendialną (UKS), Odwoławczą Komisję Stypendialną (OKS) oraz Wydziałowe Komisje Stypendialne (WKS). Komisje te powołane zostały przez upoważnione do tego osoby, tj. Rektora (UKS i OKS) oraz Dziekanów Uczelni (WKS). Nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania ww. komisji dotyczyły:

- uczestniczenia w pięciu posiedzeniach Komisji studentów niepowołanych do ich składu przez Rektora lub Dziekana (po dwa posiedzenia UKS i OKS i jedno posiedzenie WKS na Wydziale Filologii Polskiej),
- niewłaściwego określenia w *Regulaminie pomocy materialnej dla studentów* (§ 14 ust. 3), terminów podjęcia decyzji w sprawie przyznania stypendium socjalnego, na wyżywienie i mieszkaniowego (do 10 listopada - na semestr zimowy i 10 kwietnia - na semestr letni),

co uniemożliwiało wypłatę stypendiów co miesiąc, zgodnie z wymogami cyt. art. 184 ust. 3 ustawy – Psw,

- zwołania przez Dziekanów Wydziałów: Administracji, Filologii Polskiej i Historycznego, sześciu posiedzeń WKS, z naruszeniem terminów określonych ww. *Regulaminie* – posiedzenia odbyły się w okresie od 14 do 26 listopada 2008 r. oraz 16 kwietnia 2009 r.,
- nierzetelnego sporządzania protokołów z posiedzeń WKS na Wydziale Administracji (brak zapisów odnośnie liczby złożonych wniosków i rodzaju przyznanych świadczeń, wniosków odrzuconych z podaniem uzasadnienia oraz dat i podpisów wszystkich członków komisji).

4. Ustalono, że spośród objętych szczegółowym badaniem 20 decyzji o odmowie przyznania stypendium, wydanych przez WKS i OKS w roku akademickim 2008/2009, żadna decyzja nie zawierała uzasadnienia prawnego, co było niezgodne z art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego³ (Kpa).

5. Spośród czterech projektów badawczych realizowanych przez Uczelnię w latach 2006-2010 (I kwartał), dwa projekty nie zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem i kosztorysem umowy.

Z przekazanych środków na realizację projektu „*Mazowsze a procesy integracyjne i dezintegracyjne w Pierwszej Rzeczypospolitej. XVI – II poł. XVII w.*”⁴, w wysokości 66 tys. zł, wykorzystano 45,6 tys. zł, a niewykorzystane środki w kwocie 20,4 tys. zł Uczelnia zwróciła na rachunek Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w terminie i zgodnie z warunkami umowy z dnia 22 marca 2007 r. Niższe koszty wykonania projektu wynikały z nieprzeprowadzenia wszystkich planowanych kwerend poza granicami kraju. Projekt został zakończony i rozliczony w terminach określonych ww. umowie (raport końcowy z realizacji projektu sporządzono 16 listopada 2009 r.).

Projekt „*Polska i Polacy 1939-1945. Zarys dziejów politycznych i wojskowych*”⁵, nie został zrealizowany zgodnie z umową z dnia 24 kwietnia 2007 r., z powodu – jak podano w raporcie końcowym z jego realizacji – złego stanu zdrowia i pobytu w szpitalu kierownika projektu. Z przekazanej kwoty 66 tys. zł wykorzystano 15,3 tys. zł., a niewykorzystane

³ Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

⁴ Projekt realizowany na podstawie umowy zawartej w dniu 22 marca 2007 r. między Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a Akademią Humanistyczną im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku i Kierownikiem Projektu.

⁵ Projekt realizowany na podstawie umowy zawartej w dniu 25 kwietnia 2007 r. między Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a Akademią Humanistyczną im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku i Kierownikiem Projektu.

środki w kwocie 50,7 tys. zł Uczelnia zwróciła na rachunek MNiSzW w terminie określonym ww. umowie.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie zakwestionowało rozliczeń końcowych dotyczących ww. projektów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dokonanie zmiany postanowień Regulaminu pomocy materialnej dla studentów w zakresie zapewniającym przyznawanie i wypłacanie stypendiów zgodnie z przepisami art. 184 ust. 3 ustawy Psw.
2. Wyeliminowanie przypadków udziału w posiedzeniach komisji stypendialnych osób niepowołanych do ich składu przez Rektora lub Dziekanów.
3. Zamieszczanie w decyzjach o odmowie przyznania stypendium wszystkich elementów określonych w art.107 § 1 Kpa.
4. Wyeliminowanie przypadków przyznawania i wypłaty stypendium z naruszeniem obowiązujących przepisów i podjęcie działań celem wyegzekwowania kwoty 2 000 zł stypendium socjalnego, wypłaconej z naruszeniem postanowień ustawy – Psw i *Regulaminu pomocy materialnej dla studentów*.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Rektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Rektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. A/a